

**UCHWAŁA NR XXVI/6/2017
RADY MIEJSKIEJ W ZBĄSZYNKU**

z dnia 26 stycznia 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek
na lata 2017-2019**

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575, 1198, 1583 i 1860) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata 2017-2019, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

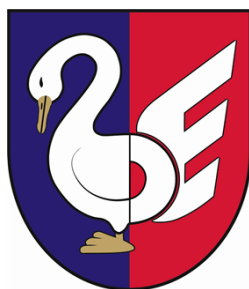
§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zbąszynku.

Przewodniczący Rady

Jan Mazur

Załącznik do Uchwały Nr XXVI/6/2017
Rady Miejskiej w Zbąszynku
z dnia 26 stycznia 2017 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
w Gminie Zbąszynek
na lata 2017-2019**

STYCZEŃ 2017

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 w gminie Zbąszynok opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.), w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa. Jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka, przekazuje mu system wartości, tradycje, kształtuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Powinna zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Dlatego tak ważne, by funkcjonowała prawidłowo i wypełniała swoje funkcje jak najlepiej.

Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby działające w obszarze wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej się rzeczywistości. Rozpad rodziny, choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność wychowawcza, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny, którym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policji itp.

Należy pomagać rodzinie, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje, ponieważ wspieranie jej to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. Winno się podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynok na lata 2014-2023. Będzie on miał charakter zróżnicowany zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. 575 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynek na lata 2014-2023.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Gmina Zbąszynek realizuje zadania z zakresu edukacji, kultury i sportu. Tutaj zlokalizowane są dwie publiczne szkoły średnie: Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu i Zespół Szkół Technicznych w Zbąszynku; są trzy szkoły podstawowe: w Zbąszynku, w Dąbrówce Wielkopolskiej i w Kosieczynie oraz gimnazjum w Zbąszynku. Na terenie gminy działa pięć niepublicznych przedszkoli.

Dobrze wyposażona baza sportowa Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zbąszynku oraz prężnie działający Zbąszynecki Ośrodek Kultury, Dzienny Dom Senior-Wigor, a także Stowarzyszenie Zbąszynecki Uniwersytet Trzeciego Wieku tworzą możliwości realizacji i rozwoju zainteresowań oraz udziału grup osób w różnym wieku w różnorodnych imprezach kulturalnych i sportowych.

Gmina oferuje mieszkańcom Zbąszynecką Kartę Rodziny "Rodzina na 5 plus" jak również rozbudowany i dobrze działający system pomocy społecznej i świadczeń na rzecz rodziny, ogarniający swym oddziaływaniem rodziny i osoby znajdujące się długotrwale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, osoby starsze i niepełnosprawne, rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, czy też osoby wykluczone bądź zagrożone marginalizacją społeczną.

Szkoły podstawowe funkcjonujące na terenie gminy Zbąszynek zapewniają uczniom zajęcia świetlicowe.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku oraz analiza społeczna zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynek na lata 2014 – 2023.

Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje nt. liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, ilości dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń funduszu alimentacyjnego.

Karta Diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie		Liczba	
Ludność gminy	Stan na 31.12.2015 r.	8 302	
Dzieci w wieku 0-13 w gminie		1 241	
Młodzież w wieku 14 – 18 w gminie		438	
Rodziny korzystające z dodatku mieszkaniowego	Stan na 31.12.2015 r.	25	
Rodziny korzystające z pomocy społecznej		194 rodzin/ 619 osób	
Rodziny korzystające z zasiłku rodzinnego		130 rodzin	
Rodziny korzystające ze świadczeń funduszu alimentacyjnego		32 rodziny	
Rodziny korzystające ze stypendium szkolnego i zasiłków szkolnych		29	
Uczniowie objęci dożywianiem w szkołach/przedszkolach		94/62	
Rodziny korzystające ze wsparcia asystenta rodziny		21	
Rodziny wychowujące dzieci, w których wystąpiła przemoc		11	
Liczba dzieci/młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej		W rodzinach zastępczych niezawodowych na ter. naszej gminy	3
		W rodzinach zastępczych spokrewnionych na ter. naszej gminy	2

	W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na ter. innej gminy		1
Liczba dzieci/młodzieży umieszczonych w domu dziecka			2
Liczba dzieci, za które gmina ponosi odpłatność	W rodzinach zastępczych	Od 2015 r.	5
	W domach dziecka		1
Rodziny biologiczne na terenie naszej gminy, z których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej i domach dziecka			6
Rodziny wspierające			0

Liczba zamieszkujących na terenie Gminy Zbąszynek dzieci i młodzieży, wg stanu na 31 grudnia 2015 r., w wieku od 0 do 18 lat wynosi 1679 osób, co stanowi 20,22 % ogółu mieszkańców. W tym: w wieku od 0 do 13 lat było 1241 dzieci (15%) oraz od 14 do 18 roku życia było 438 osób (5,22%).

W roku 2015 w dwóch formach pieczy zastępczej umieszczonych zostało 5 dzieci, co stanowi 0,3 % grupy wiekowej od 0 do 18 roku życia.

Powody udzielania pomocy społecznej w 2015 roku

Powód	Liczba rodzin	W tym w rodziny wychowujące dzieci
Ubóstwo	80	
Bezdomność	5	
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	x
Bezrobocie	79	
Niepełnosprawność	85	
Długotrwała lub ciężka choroba	53	
Niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	127, w tym:	- rodziny niepełne 23 - rodziny wielodzietne 19
Przemoc w rodzinie	1	
Nadużywanie alkoholu	28	
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	
Zdarzenia losowe	2	

Struktura rodzin korzystających z pomocy według liczby dzieci w rodzinie

Ilość dzieci w rodzinie	Liczba rodzin
Rodziny z 1 dzieckiem	37
Rodziny z 2 dziećmi	35
Rodziny z 3 dziećmi	17
Rodziny z 4 dziećmi	8
Rodziny z 5 dziećmi	0
Rodziny z 6 dziećmi i więcej	1

Źródła danych statystycznych:

- Urząd Miejski w Zbąszynku (BIP),
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku – sprawozdanie za rok 2015,
- Urząd Miejski w Zbąszynku – ewidencja ludności,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie – piecza zastępcza,
- materiały zgromadzone przez Partnerstwo Powiatowe Rodzina Razem.

Rodzina dysfunkcyjna nie zaspokaja potrzeb emocjonalnych jej członków, nie zapewnia bezpieczeństwa ani

właściwych warunków do prawidłowego rozwoju i wzrastania dzieci. Innymi słowy – nie spełnia istotnych funkcji z punktu widzenia zdrowia psychicznego samych członków rodziny oraz całego społeczeństwa.

Nadużywanie alkoholu, uzależnienia, zaniedbywanie dzieci wynikające z braku czasu lub nieświadomości rodziców, łatwy dostęp do mających destrukcyjny wpływ na zachowanie dzieci stron internetowych, to główne przyczyny trudnej sytuacji dotykające znaczną grupę rodzin korzystających z pomocy społecznej, które jednocześnie generują wiele innych niebezpiecznych dysfunkcji społecznych.

Służby społeczne priorytetowo zajmują się problemami, z którymi borykają się rodziny z dziećmi, ponieważ dzieci stanowią najsłabszą grupę społeczną.

W programie, w oparciu o diagnozę sytuacji demograficznej i społecznej w gminie w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, zastosowano analizę SWOT jako narzędzie identyfikacji i usystematyzowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społecznego obszaru gminy, czyli tzw. czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na funkcjonowanie rodzin.

MOCNE STRONY

- Doświadczenie zawodowe pracowników instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny;
- Kompetentna i oddana, ale też stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej: pracownicy socjalni, asystenci rodziny, opiekunki osób starszych i pracownicy administracyjni;
- Chęć udziału pracowników służb instytucji i organizacji pozarządowych w szkoleniach;
- Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (terapeuta, psycholog, prawnik);
- Funkcjonowanie Zbąszyneckiej Karty „Rodzina na 5+”;
- Funkcjonowanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny;
- Profesjonalne działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Doświadczenie we współpracy z różnymi podmiotami pracującymi na rzecz rodzin;
- Doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, realizacja programów osłonowych, profilaktycznych i programów aktywności lokalnej;
- Dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych rodzinom;
- Zabezpieczenie w budżecie gminy niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny; kwota zabezpieczona na 2016 r.- 40 487,00 zł.
- Otwartość Urzędu Miejskiego i Ośrodka Pomocy Społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym; możliwość kontaktu bezpośredniego z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.30 do 15.30 oraz drogą elektroniczną.

SŁABE STRONY

- Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej;
- Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego;
- Mała ilość organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny;
- Niesystematyczna współpraca pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze wspierania dziecka i rodziny;
- Bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin, niechęć do współpracy ze strony rodzin, pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji;
- Rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym;
- Niewystarczająca dostępność opieki instytucjonalnej dla dzieci do lat 2,5, np. żłobki;
- Ograniczenie organizacyjne i mentalne związane z powoływaniem rodzin wspierających;
- Brak kompleksowego podejścia do zwalczania przyczyn dysfunkcyjności rodziny;
- Brak aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie organizowania grup samopomocowych;

- Oferowane możliwości spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii nie znajdujące zainteresowania wśród młodzieży zagrożonej demoralizacją.

Szanse

- Podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami;
- Wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych rodzin;
- Szeroki wachlarz usług realizowanych na rzecz rodziny;
- Pozyskiwanie na realizację działań środków zewnętrznych;
- Realizacja programów profilaktycznych i aktywizujących społeczność lokalną;
- Możliwość pozyskania do współpracy w obszarze wspierania rodziny organizacji pożytku publicznego oraz kościołów;
- Wykorzystanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych.

Zagrożenia

- Brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin;
- Niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej;
- Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne;
- Niewystarczające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców, zaburzone relacje rodzinne, nieumiejętność rozwiązywania konfliktów, nieumiejętne zagospodarowanie czasu wolnego całej rodziny, niska motywacja rodzin do zmiany swojej sytuacji życiowej;
- Brak stałej oferty zajęć rozwijających umiejętności psychospołeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla rodzin dysfunkcyjnych;
- Niewystarczające działania z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży;
- Stereotypowe postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne.
- Rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy przy braku lub niewielkim poziomie dofinansowania zadań.
- Uzależnienie niektórych rodzin i osób od świadczeń pomocy społecznej, postawa roszczeniowa wśród klientów pomocy społecznej.

III. CELE PROGRAMU

Utrzymanie dziecka w rodzinie biologicznej bądź jego powrót do rodziny jest celem priorytetowym, dlatego praca z rodziną powinna być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Cel główny Programu:

Realizowanie na poziomie lokalnym polityki prorodzinnej mającej na celu skuteczne wspieranie dzieci i rodzin w wypełnianiu funkcji rodzicielskich i prawidłowego ich rozwoju.

Cele szczegółowe Programu:

- 1. Objęcie kompleksowym wsparciem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.**
- 2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.**
- 3. Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.**
- 4. Promowanie „zdrowej rodziny” przeciwdziałaniem marginalizacji rodzin dysfunkcyjnych i sprzyjające prawidłowemu ich rozwojowi.**

Objęcie kompleksowym wsparciem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze

Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
Wpieranie rodzin przez asystentów rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku	- Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - Liczba zatrudnionych asystentów rodziny
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologa, terapeuty uzależnień, terapeuty rodziny prawnika, pedagoga szkolnego)	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbąszynku - szkoły i przedszkola w gminie Zbąszynek - organizacje pozarządowe - Gmina Zbąszynek	- Rodzaj i forma udzielanego poradnictwa specjalistycznego - Liczba udzielonych konsultacji i porad
- Prowadzenie zajęć z socjoterapii dla dzieci i młodzieży	- Ośrodek Pomocy Społecznej	- Liczba instytucji i organizacji prowadzących socjoterapię - Liczba przeprowadzonych godzin socjoterapii - Liczba dzieci objętych socjoterapią
- Działalność placówek wsparcia dla dzieci		- Liczba działających w gminie placówek wsparcia dziennego dla dzieci - Liczba dzieci korzystających z placówek wsparcia
- Szkoła dla rodziców i opiekunów		- Liczba godzin warsztatowych w ramach prowadzonej szkoły dla rodziców i opiekunów - Liczba rodzin, które ukończyły pełny cykl warsztatów w ramach Szkoły dla rodziców i opiekunów
- Wspieranie rodzin wychowujących dzieci w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, m.in. w formie materialnej, rzeczowej oraz pracy socjalnej	Ośrodek Pomocy Społecznej	- Liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, które uzyskały pomoc pieniężną z OPS - Liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, które skorzystały z pomocy udzielonej w formie pracy socjalnej - Liczba dzieci objętych pomocą w formie posiłku - Liczba rodzin pobierających: · świadczenia rodzinne · świadczenia wychowawcze · świadczenia z funduszu alimentacyjnego · stypendia

- Udzielanie wsparcia rodzinom z niepełnosprawnym dzieckiem	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą w formie: - usług opiekuńczych - specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - specjalistycznego zasiłku opiekuńczego - świadczenia pielęgnacyjnego - zasiłku pielęgnacyjnego
- Integracja rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi ze środowiskiem lokalnym	Ośrodek Pomocy Społecznej i jednostki organizacyjne gminy realizujące zajęcia z dziećmi i dla dzieci	Liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych, festynów, imprez, form rekreacji
- Wypoczynek dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - Koordynowanie spraw z tym związanych	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbąszynku - organizacje pozarządowe	- Liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku - liczba podmiotów, które organizowały wypoczynek letni dla dzieci z naszej gminy
- Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej dzieciom od rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej - Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej	- Gmina, w imieniu której działa Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku - Starostwo Powiatowe	- Wysokość wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pobytu dzieci: · w domu dziecka · w rodzinach zastępczych - Liczba dzieci skierowanych do pieczy zastępczej w poszczególnych latach - Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - Liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych
- Wspieranie rodzin wielodzietnych w ramach Zbąszyneckiej Karty „Rodzina 5+” oraz ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny	- Gmina Zbąszynek	- Ilość wydanych Zbąszyneckich Kart „Rodziny 5+” - Ilość wydanych ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka		

- Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą - Zapewnienie dzieciom życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy - Realizacja procedur Niebieskiej Karty w ramach działań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie	- Liczba rodzin z dziećmi objętych działaniami w ramach Kontraktu socjalnego - Liczba rodzin objętych monitoringiem asystenta rodziny - Liczba rodzin z dziećmi, w których realizowana jest praca socjalna - Liczba podjętych interwencji kryzysowych - Liczba Niebieskich Kart założonych w rodzinach wychowujących nieletnie dzieci. - Ilość godzin poradnictwa specjalistycznego dla rodzin z dziećmi
Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze		
- Organizowanie spotkań konferencji, szkoleń dla przedstawicieli podmiotów działających w obszarze i na rzecz rodzin	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku - Urząd Miejski w Zbąszynku - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie	- Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji i szkoleń dotyczących problematyki rodziny - Liczba pracowników instytucji, które wzięły udział w szkoleniach
- Organizowanie spotkań w Partnerstwie Powiatowym Rodzina Razem	- Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie - Straż Miejska w Zbąszynku - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świebodzinie	- Liczba spotkań w ramach Partnerstwa Rodzina Razem
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbąszynku - szkoły i przedszkola w gminie Zbąszynek - Gminny Zespół Interdyscyplinarny - organizacje pozarządowe - instytucje oświaty z terenu gminy	- Liczba spotkań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych - Ilość spotkań zespołów interdyscyplinarno-wychowawczych zwołanych przez asystenta rodziny i przedstawicieli gminnych placówek oświatowych - Liczba imprez gminnych z prowadzoną kampanią Przeciw przemocy - Ilość programów i projektów na temat przeciwdziałania przemocy realizowanych w szkołach naszej gminy - Ilość artykułów i notatek zamieszczonych na stronie internetowej OPS i Gminy Zbąszynek - Liczba ulotek dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej wyprodukowanych i rozpowszechnionych wśród mieszkańców gminy - Ilość notatek prasowych o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie zamieszczonych w Zbąszyneckim
- Kampania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzona podczas imprez gminnych, w szkołach naszej gminy, poprzez stronę internetową OPS i Gminy Zbąszynek oraz przez kolportaż ulotek i w prasie lokalnej		

		kwartalniku i prasie lokalnej
- Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie działań podejmowanych na rzecz rodzin - Współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie wspierania rodzin biologicznych w staraniach o powrót dziecka do domu rodzinnego - Udział asystentów rodziny w szkoleniach, warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe - Wzmocnienie współpracy pracowników socjalnych i asystentów rodziny z pedagogami, kuratorami i innymi specjalistami celem pomocy rodzinie	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku - PZS Caritas w Zbąszynku - Fundacja "Spieszmy się" w Zbąszynku - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie - Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie	- Ilość organizacji pozarządowych, z którymi w danym roku współpracowano na rzecz pomocy rodzinom - Liczba rodzin biologicznych, do których dzieci powróciły z pieczy zastępczej - Liczba odbytych przez asystentów rodziny szkoleń i warsztatów - Ilość spotkań zespołu specjalistów
Promowanie „zdrowej rodziny” przeciwdziałaniem marginalizacji rodzin dysfunkcyjnych		
- Zwiększenie świadomości mieszkańców gminy na temat roli i znaczenia podmiotów działających dla rodziny, w tym rodzin wspierających - Organizowanie spotkań warsztatów i happeningów dotyczących znaczenia zdrowej rodziny - Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie rozwiązywania sytuacji problemowych w rodzinach prowadzonych we współpracy ze specjalistami - Stworzenie spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie gminy	- Urząd Miejski w Zbąszynku - Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku - Zbąszyński Ośrodek Kultury - Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zbąszynku - Straż Pożarna w Zbąszynku - ZHP w Zbąszynku - wolontariat	- Liczba lokalnych wydarzeń na rzecz rodziny - Liczba broszur informacyjnych - liczba spotkań, warsztatów lub happeningów promujących zdrową rodzinę - Ilość upowszechnionych dobrych praktyk (w lokalnych mediach i na stronie internetowej OPS) - Rodzaj i ilość informacji o ofertach specjalistycznej pomocy dla rodzin w gminie - Liczba zorganizowanych kampanii i imprez na rzecz rodzin

- Organizowanie lokalnych kampanii, imprez na rzecz rodziny		

IV. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w Gminie Zbąszynek, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym, mające problemy opiekuńczo-wychowawcze, dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej bądź też rodziny, w których została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska a dzieci umieszczono w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

V. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu, sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Założenia Programu Wspierania Rodziny w ramach swoich kompetencji winny realizować samorządowe jednostki organizacyjne, właściwe organizacje pozarządowe i inne podmioty, w szczególności realizujące zadania na zlecenie Gminy Zbąszynek oraz osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu współpracować winny:

a) podmioty publiczne:

- właściwe wydziały i stanowiska Urzędu Miejskiego w Zbąszynku,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku,
- Szkoły podstawowe i Gimnazjum,
- Zbąszyński Ośrodek Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,

- Straż Miejska,

b) podmioty niepubliczne:

- przedszkola niepubliczne,
- organizacje pozarządowe działające w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe działające w zakresie pomocy społecznej, edukacji
- kluby i organizacje sportowe,
- kościoły i związki wyznaniowe,

c) samorządowe służby i instytucje o zasięgu powiatowym, i inne:

- Komenda Powiatowa Policji,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Sąd Rejonowy w Świebodzinie.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

Program jest zobowiązaniem samorządu gminnego i jego jednostek do realizacji przyjętych celów, a także ma za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz dziecka i rodziny.

VII. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu Gminy Zbąszynek,
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,
- innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VIII. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring Programu prowadzony będzie całorocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym Programie, ich analizę oraz ocenę zebranych informacji celem planowania dalszych działań i doskonalenia dotychczas ustalonych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku w terminie **do 31 marca każdego roku**, sporządzi sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata 2017 - 2019 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny aktywnie włączyć się instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Uzasadnienie

Obowiązek uchwalenia 3-letniego programu dotyczącego wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przywołany przepis stanowi, że opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Program winien być przyjęty przez Radę Miejską w formie uchwały.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata 2017-2019 adresowany jest do rodzin posiadających problemy z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a jego cele ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą zastępczą do rodzin biologicznych.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.